Št. 11. Maribor, dne 12. marca 1908. Tečaj XLII

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošlje do odpovedi. — Udje „Katol. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Nezaprte reklamacije so poštnine proste.

Kmet in vojaštvo.

Vse države se oborožujejo. Na drugi strani pa vendar skrbe, da se ohrani mir. Strah jih je velikih ran, ki jih vseka vsaka vojska ne samo premagancu, ampak tudi zmagovalcu. Kmet mora skrbeti, da je uprava vojaštva ali militarizma tudi v mirnih časih njemu v korist. Militarizem ga ne sme samo izsesavati, ampak mora mu tudi koristiti. Sicer smo za splošno razoroženje, vendar dokler druge države tega ne storijo, tudi Avstrija tega ne more. Medtem moramo skrbeti, da se omilijo vse ostrine, ki jih prizadeva militarizem kmetu, da obenem kmet to napravo tudi obrača kolikor mogoče sebi v korist.

Ostrine se morajo omiliti. Stara kmečka zahteva je, da se vojaška služba zniža od tri na dve leti. Vojaške orožne vaje naj ne ovirajo kmeta-vojaka pri delu, in naj se njih število skrči.

Kako naj kmetu služi uprava vojaštva v korist? Da mu odkupuje pridelke. To je že tudi stara zahteva, ki se tamkaj izpolnjuje, kjer so se kmetje že združili v zadruge.

Nam pa plava danes druga korist pred očmi, ki bi jo lahko vlekli kmetje iz vojaštva. Ko se kmečki sinovi nahajajo pri vojakih, naj bi vojaška uprava vse storila, da ohrani pri njih ljubezen do kmečkega stanu in dela. To se da na dvojni način doseči.

Vojaška uprava hoče uvesti vojaške dopuste ob času najnujnejših gospodarskih del. Mi pozdravljamo to misel. Kmetje bodo dobili pomoč pri delu. Še več vredna bo ta upeljava zaradi tega, ker se ohrani stik kmečkih sinov-vojakov z domačim delom in življenjem. Kmečki sinovi se pri vojakih ne bodo tako pogosto izneverili svojemu stanu.

Drugi način, ohraniti kmečke sinove za kmečki stan, da se uvede pri vojaštvu za kmečke sinove gospodarski pouk. Druge države nam v tem že prednačijo. Tak pouk je upeljan že v Italiji, v Belgiji in na Nemškem. Povsod se kaže najboljši uspeh: Kmečki sinovi napredujejo v gospodarskih vedah tudi pri vojaštvu in se z ljubeznijo vračajo po dosluženih letih na svoje domove. Na Nemškem se vrši tak pouk od januarja do aprila ob večerih po eno uro. Poučuje se o obdelovanju zemlje, o gnojenju, o rastlinstvu, o živinoreji. Pridjati bi se pri nas moralo tudi poučevanje o živinozdravništvu in zadružništvu.

Seveda je ta pouk le bolj šolski, teoretičen. Vendar sin-vojak se mnogokaj nauči in zraven je v mislih vedno pri svojem stanu. Toda tudi praktično bi se lahko marsikaj zgodilo, tudi v življenje kmečkega gibanja bi se lahko pogledalo. Koliko potujejo naši vojaki, a nihče jih nikjer ne opozori na razne oblike in prikazni v gospodarskem življenju istega kraja, skozi katerega potujejo. Niti tam, kjer so v vojašnicah, jih nihče ne seznani s kmečkimi ustanovami istega kraja ali okolice. Le majhen primer: Koliko fantov je že služilo v Mariboru, toda malo jih bo, ki so si ogledali vinarsko in sadjarsko šolo v najbližji mariborski okolici.

Vse beži dandanes iz kmetov v mesta in fabrike. Vojaštvo, za katerega mora krvaveti naš kmet, mora vse storiti, da tega bega ne bo pospeševalo, ampak po možnosti omejevalo. Pouk v gospodarstvu smatramo kot močno sredstvo za tako omejevanje. Naši poslanci Slovenske kmečke zveze naj tudi v tem oziru posežejo vmes na korist kmečkega stanu. Liberalci naj lažejo in psujejo, kmečki pristaši pa delajmo!

X.

Roblekovo glasovanje o uvozu tuje živine.

Zadnjo besedo o tem za našega kmeta pogubonosnem glasovanju hočemo spregovoriti. Liberalni listi hočejo še vedno z zavijanjem prikriti resnico in vsakega opsujejo z lažnikom, kdor spregovori o tej za liberalno stranko zelo neprijetni stvari. Na najnovejše zavijanje hočemo kratko odgovoriti.

Prav vse eno je, ali je Roblek glasoval za navaden predlog, s katerim se zahteva uvoz tuje živine, ali je glasoval za nujni predlog, s katerim se isto zahteva. Vse pisarjenje o tem razločku je prazno cepljenje dlake, slepomišenje, kajti končni učinek bi bil in je v tem slučaju enako pogubonosen.

Ako bi socialdemokrati naravnost zahtevali le uvoz tuje živine, potem bi morda najbrže ta predlog propadel, ker bi tudi poslanci a la Roblek spregledali pravi namen in proti glasovali, če bi se ne ustrašili, da jim socialdemokrati pri novih volitvah ljubezen odpovedo.

Socialdemokrati so to uvideli in niso šli z glavo skozi zid, ampak „po ovinkih.“ Rekli so, da se gre za draginjo, da je temu treba nujno odpomoči, zmašili so v svoj nujni (ne navadni) predlog vse mogoče in nemogoče zahteve za odpravo draginje skupaj, s tem so pa lepo prikrili zahtevo, da se odpro meje za uvoz živine. Pravi kmečki poslanci so hitro spoznali pravo in edino nakano socialdemokratov ter so se z vso silo uprli zoper ta predlog in glasovali zoper njega, ne boječ se terorizma socialdemokratov.

Poslanci, katerim je resno zastopanje kmečkih koristi deveta briga ali se pa boje zameriti socialdemokratom radi volitev, ti so seveda glasovali za predlog, češ, saj s tem še ni nič pokvarjenega, ako se namreč sprejme nujnost predloga, potem se mora še enkrat razpravljati in glasovati o stvarnosti predloga.

Posledice tega glasovanja so se hitro pokazale. Pri pogajanju s Srbijo radi nove trgovske pogodbe se je vlada zbala socialdemokratov in njih večnih groženj ter je Srbiji dovolila uvoz klane živine in sicer 35.000 govedij in 70.000 prešičev na leto; vlada se je izrečno sklicevala na glasovanje posameznih kmečkih poslancev, češ, da celo ti ne nasprotujejo uvozu tuje živine!!!

To je resnica; pribijemo jo za vedno. Razsodni kmetje naj pa sami sodijo, ali ni poslanec g. Roblek sozakrivil dovolitve uvoza tuje živine. Za kakšen predlog je glasoval, je vse eno; glasoval je pač za nujnost (!) predloga, v katerem se izrečno zahteva uvoz tuje živine. Naj liberalni listi še naprej dlako cepijo in zavijajo; ljudstvo si je že napravilo svojo sodbo o njih poslancih.

Edino dobro je, da je nova trgovska pogodba s Srbijo sklenjena le za eno leto in da mora državni zbor drugo leto, prav za prav koncem tega leta, skleniti novo pogodbo s Srbijo.

Politični ogled.

— **Državni zbor** bo nemara pričel svoja posvetovanja dne 17. marca ali kakor se glasijo najnovejše vesti, še le dne 23. marca. Posebno Nemci silijo na to, da se kmalu skliče državni zbor. V proračunskem odseku bo prišlo ob tem času posvetovanje o pravosodstvu in o šolah na vrsto. Pri sedanjih razmerah imajo Slovani v odseku večino in za Nemce ni torej nobenega dvoma, kako bodo glasovanja v odseku izpadla. Za to pa potrebujejo državnega zbora, da bodo v njem zagnali krik, ako propadejo njihovi člani v proračunskem odseku. Ministrski

Podlistek.

Kmečki kralj Matija Gubec.

Iz hrvatskega Marko Krajnc.

(Dalje.)

Množice so se zbirale krog Matija Gubca, ali on jih je miril, naj se ne prenaglijo, ker bi lahko končalo vse nesrečno, naj počakajo, da poskusi še on. Če tudi to ne pomaga, tedaj pa se naj vzdigne kramp in pa motika za staro pravdo, za človeške pravice!

Gubec se napoti z Ilijo Gregoričem k župniku Babiču.

Duhovni naš oče, tako je začel, ljudstvo ne more več v tej bedi dalje živeti. Sami vidite, kake muke izmišlja za nas ta antikrist na Susjedu. Iskali smo pomoči že pri kralju, a pomoči ni. Gospoda pravijo, da mi kmetje nismo ljudje. Dokažemo jim, da ima tudi to teptano kmečko ljudstvo v sebi srce in da še mu ni zmanjkalo junaške krvi. Mera Tahovih hudobij je polna. Pride dan, ko se dvigne ves okraj proti Susjedu, ko se dvigne kmet, da reši svoje pošteno življenje!

Sinovi moji, odvrne jima stari župnik, vidim vašo bedo in vašo nadlogo in vsaka vaša bolečina je globoka rana za moje srce, a bodite le še potrpežljivi!

A kako dolgo še, častiti oče?, vzkipi Ilija. Tačkove žitnice in shrambe so polne, ljudstvo pa umira od lakote, rediti moramo njegove pse, mi pa glodamo skorjo. Če ima kdo izmed nas še kaj sena, mora ž njim krmiti gosposko živino in če Tahu crkne kako živinče, ga mora kmet plačati!

In da še jaz povem, začne Gubec, kaj se je pri nas zgodilo! Tahu se je pokvarilo tisoč veder vina. Po vsej okolici je dal razglasiti, da hoče razdeliti vino med kmete, vsakdo naj pride s posodo na Stubico. Vino se res razdeli, a zdaj zapove Tah, da mora plačati vsakdo za vedro tega skvarjenega vina tri tolarje, ko pri nas navadno dobiš najboljše vino za eden tolar. Prišli so Tahovi razbojniki in za vino odgnali živino, konje in drobnico, pri živem Bogu vse; kdor pa se je upiral, s tem pa marš na vislice! In mi naj služimo takemu rablju? Ne in stokrat ne! Tudi mi smo ljudje kakor gospoda, potomci Adamovi; Adam pa je bil kmet, torej je naš stan starejši od gosposkega. Trpeli smo, molili smo, obupovali, ali molitve niso koristile! Pritožili smo se pri kralju, pri banu, a Tah nas vseeno še v enomer muči in obeša!

Vzdignili se bomo vsi naenkrat kakor grom in z železno roko iztrgamo temu krvosesu zversko srce iz prsi! Vse smo dobro premislili. Strašno bo, ali strašneje ne more biti ko je zdaj. Mi nismo razbojniki, poštenjaki smo, a Tahu nočemo služiti!

Pa naj se zruši nebo na nas!, doda Gregorič. Vse ljudstvo od Sotle do Krapine, pa tudi naši brati Slovenci, ki ječijo pod nemško gospodo, ne mislijo drugače!

Župnik jima začne praviti, kako je bil pri banu in pri škofu Draškoviču ter ju prosil, naj se zavzameta za ubogo ljudstvo. Oba sta obljubila, da bosta pisala kralju, pa tudi kmetje naj izberejo iz svoje srede dvojico, ki naj bi šla k kralju. Morpče pa se še le poravna brez krvi!

Zaničljivo reče Gubec:

Daj dobri Bog, da bi se vse poravnalo brez krvi! Kako tudi jaz to želim! A srce mi pravi, da bo tekla kri in še mnogo, mnogo krvi! Naj bo po vaše, častiti oče! Izberemo si dva moža, pošljemo ju pred našega kralja, morebiti odtegne božja roka strašno nesrečo od našega tako zapuščenega, hrvaškega ljudstva.

Midva sama, kum Ilija, ne greva. Midva morava ostati doma in paziti na ljudstvo, da ne zbesni in si ne oskrune rok z nedolžno krvjo!

Pozno se poslovita moža od župnika, ki ju še pred odhodu blagoslovi, in odide poln skrbi v svojo sobo, da napiše pismo za kralja.

XVIII.

Jurkova Janica je znorela!

Jura Mogaiča še zmirom ni bilo iz turške sužnosti. Med tem časom pa se je zgodilo z njegovo nevesto Janico nekaj strašnega!

Laziti je začel za njo Peter Bošnjak. Že parkrat ji je ponudil darila; a poštena deklica ga vsakokrat ostro in odločno odbije, češ, da srca nima na prodaj. Prisegla je zakon Juro Mogaiču, njegova bo ali pa nobenega, pa naj pridejo vsi angeli z nebes, je ne podkupijo.

Peter Bošnjak ji zagrozi za to grozno maščevanje.

Ko njen ujec Matija Gubec to zve, povabi njenega očeta Jurka, naj se najdalje v enem tednu preselita z Janico k njemu v Stubico, da bi bila deklica varna pred hudobnežem.

Preteklo je par dni. Janica je ravno stala na pragu domače hišice, ko pride mimo oskrbnik s Sus-

Današnja številka ima „Gospodarske Novice“ kot prilogo.

predsednik Beck hoče sicer nemški pasti uiti, toda šlo bo to zelo težko. Ako se snide sedaj državni zbor, imel bo na teden le dve seji, v prostih dneh bodo obravnave v odsekih. Zborovanje bo trajalo neprenehoma do junija, potem pa se snidejo deželni zbori.

— **V proračunskem odseku** je v torek dne 10. marca govoril g. dr. Korošec o zahtevah kmečkega prebivalstva z ozirom na vojaštvo. Dveletna služba, dopust ob silnih gospodarskih opravkih itd. Posebno gorko se je potegaval za upeljavo kmečkega pouka pri vojaštvu ter obširno opisal, kako se v tem oziru postopa v drugih državah. Stavil je tozadevno resolucijo. Glede polkovnega jezika je zahteval, da ga častniki spoštujejo in da se zares naučijo in poslužujejo jezika vojakov. Jezik se naj tudi plemenito goji in naj se ne pači s tujkami nasproti vojakom. Žandarmerija naj se rabi za javno varnost, ne pa za vladno politiko in za reči, za koje ni določena. Kako pridejo duhovniki, učitelji, zdravniki itd. do tega, da dajejo spričevala o njihovem političnem zadržanju. Pri aretiranjih naj postopa previdno in naj ne sili ljudi, da obstanejo svojo krivdo; to je stvar sodnije. Navaja slučaj Bratuša, v katerem je žandar še dobil križec, da je cel narod za nekaj časa vsled njegovega ravnanja bil izpostavljen zasramovanju. Žandarmeriji se naj prepove, da se uradno umešuje v politiko, kakor se je to po nekod zgodilo pri zadnjih državnozborskih volitvah.

— **Šolska vprašanja** bodo prišla v kakih 14 dneh v proračunskem odseku na dnevni red. Nemci se že pripravljajo prav pridno na bitko, ki se bo ob tej priliki brezdvomno razvila: zahtevajo, da se skliče državni zbor in na drugi strani se približujejo vse nemške stranke, da narede zvezo za obrambo narodnostne premoči. Na slovanski strani bi bili poklicani Poljaki in Čehi, da kot najštevilnejši ustvarijo protiorganizacijo. Toda Poljaki se za vseslovanske reči sploh premalo brigajo, in Čehi so jih začeli v tej slabi lastnosti posnemati. Če se ne bo v zadnjem času stvar obrnila na boljše, potem je slovanska večina v proračunskem odseku in v državnem zboru nezmožna, izrabljati svojo število in moč.

—**Za rudarje!** Rudarski pododsek državnega zbora je zboroval dne 10. t. m. Posvetovalo se je o rudarskem nadzorstvu in sklenilo, da se obdrži rudarsko nadzorstvo pri rudarskih uradih v sedanji obliki (predlog socialdemokratov, da se osnuje samostojno rudarsko nadzorstvo, a podrejeno političnim oblastim, tedaj brez zadostne lastne eksekutivne moči, se je odklonil), da se osobje pomnoži za toliko, da bode mogoče premogokope vsaj šestkrat na leto, druge rudnike pa vsaj trikrat na leto temeljito nadzorovati, da se za usposobljenje zahteva vsaj dvejali triletna praksa (sedaj eno leto), da se obvezno upeljejo povsod lokalni delavski odbori, ki naj imenujejo rudarske nadzornike iz svoje srede, in se na ta način rudarjem samim da upliv na nadzorstvo, da se tem rudarskim zastopnikom zagotovi materielna in moralna neodvisnost od lastnikov rudnikov itd. Navzoči vladni zastopnik je izjavil, da ima vlada že pripravljen tozadevni zakonski načrt, katerega je treba z ozirom na današnje sklepe nekoliko premeniti, in da bodo sklepi rudarskega pododbora, oziroma pozneje socialpolitičnega odseka znatno olajšali stališče montanistične sekcije proti finančnemu ministrstvu. Prihodnja seja se vrši v torek dne 17. t. m. z dnevnim redom: ureditev izplačevanja mezde rudarjem. Rudarski pododsek sestoji iz poslancev dr. Licht, Zavanski, Cingr, Schoiswohl in dr. B e n k o v i č; slednji je kooptiran v zadnji plenarni seji socialpolitičnega odseka.

— **Ozdravljenje deželnih financ.** Vse dežele v Avstriji so zadolžene, in med njimi naša Stajerska ni zadnja. Svojih dolgov ne morejo same plačati. Posebno hudo tarejo vse dežele stroški za šolo in učiteljstvo. Da se iznebijo dežele velikih dolgov, ki rabijo mnogo denarja tudi za obresti, v to svrho so se vršila posvetovanja na Dunaju. Finančni minister hoče zvišati davek na žganje ter iz dohodkov plačati deželne dolgove. Nam se to ne zdi pametno. To je samo nagrada za delanje dolgov. Neumna dežela, ki ne dela dolgov, saj država vse plača. Ampak deželne finance se morajo drugače in sicer za stalno popraviti. Mnogo bi bilo pomagano deželam, ako bi država prevzela 50 odstotkov za šolske potrebe. Slovenska kmečka zveza je po svojem predsedniku Roškarju stavila v državnem zboru že tozadevni predlog.

— **Naše zahteve do železnic.** Dne 5. t. m. je državni poslanec dr. Korošec v proračunskem odseku pri posvetovanju o železnicah še enkrat povzel besedo ter označil zahteve slovenskih dežel do železničnih uprav. Govornik navaja želje kmečkega prebivalstva glede prevažanja živine. To prevažanje se razvija za današnje razmere mnogo prepočasi. Določila prometnega navodila še podpirajo to počasnost. V par. 65 se dovoljuje postajnim uradom 4 dni časa, predno so primorani prevzeti naznanjeno živino. Tudi rok za pošiljatev je po par. 47 mnogo predolgo nastavljen. Če pa že ta določila ostanejo, potem se naj železniškim uradom pove, da se smejo teh določil posluževati le v izrednih slučajih, nikdar pa, da bi nagajali občinstvu. Ker je že oglašen za besedo, izrazi tudi v imenu zastopnika iz Kranjske dr. Žitnika, željo tamošnjih konjerejcev, da se prevoz konj vrši po tarifu za težo in ne za prostor, ter da se zniža normalna tarifna teža za 1 konja, ki znaša sedaj 1400 kg. V imenu istega poslanca se obrača tudi do železniškega ministra, da upliva na južno železnico, naj oskrbi za prevažanje mleka posebne hladilne vozove. Iz Kranjskega se vsako leto izvozi okoli osem milijonov litrov mleka v Trst. Taki hladilni vozovi so potrebni tudi za uvoz rib v notranja mesta. V narodnem oziru se pritožuje zaradi razmer na državni železnici Celovec-Jesenice in pa Velenje-Celje. Navaja slučaje, da so uradniki žalili Slovence s psovko „windisch“ in se pritožuje zaradi ravnanja železniškega urada v Celovcu nasproti družbi sv. Mohorja, ki lani ni hotel sprejeti slovenskih voznih listov. Na progi Velenje-Celje je vendar enkrat treba tudi slovenskih napisov, na cestah prečnic in čuvajnic.

— **Goriška.** V ožji volitvi za splošno skupino so zmagali liberalni kandidati, za katere so glasovali tudi socijaldemokratje. To bodo lepi zastopniki kmetov, ki so zvezani z najhujšimi nasprotniki kmetov. Danes je ožja volitev v kmečki skupini.

— **Na Hrvaškem** je ban baron Rauch pri volitvah pogorel. Toda vedno se še ne ve, ali bo odstopil baron Rauch, ali pa bo zopet razpustil sabor in razpisal nove volitve. Neobhodno potrebno je, da si osigurajo Hrvatje drugo volilno pravico, katera bo slonela na ljudstvu in ne na uradnikih, kakor sedanja. Potem naj pride Rauch ali Rakodčaj, nobeden ne bo mogel vspeti proti ljudski volji.

— **Mažarska nepoštenost.** Naš vladar je prepustil Košutovo stranko do vlade na Ogrskem, ako dovoljuje leto za letom potrebne denarje za vojaštvo in ako upelje splošno in enako volilno pravico. Sedanja volilna pravica je namreč na Ogrskem tako prikrojena, da pridejo v državni zbor večinoma le plemenitaši, judje, advokatje in kar je od teh odvisno. Košutovci so vojaške potrebščine dovoljevali, toda sedaj bi morali dati deželi tudi novo volilno pravico. A te se bojijo, ker ž njimi izgubijo dosedanji voditelji svojo moč in ker bo prišlo tudi več zastopnikov nemadžarskih narodov v ogrsko zbornico. Za to iščejo vedno prilike, da se v zbornici delo zavlačuje. Prej so razdražili Hrvate s krivičnimi jezikovnimi predpisi, da so obstruirali, sedaj zavlačujejo zbornično delo s prepirom o novem poslovniku. Toda nazadnje bo vendar morala priti nova volilna pravica. Ne bode vse drugo nič pomagalo.

— **Odprtje srbskih mej.** V političnih krogih se pripoveduje, da je odprtje srbskih mej gotova stvar. Vlada si je upala storiti ta korak, ker je za nujnost tozadevnega predloga glasovalo tudi več kmečkih poslancev. Kakor znano, je bil med njimi tudi Roblek, poslanec celjske Narodne stranke. Pri tej stranki se naj kmetje zahvalijo, če bodo kmalu še bolj padle cene domači živini.

Mala politična naznanila.

D n e 4. m a r c a. Portugalska namerava prodati nekatere svojih naselbin, da si pomaga iz denarnih težkoč. — V Varaždinu je pri neki pojedini, pri kateri je bilo mnogo častnikov, zaigrala godba cesarsko pesem. Naduti Ogri so začeli demonstrirati. Ker so častniki proti temu ugovarjali, bi bilo prišlo skoraj do pretepa.

D n e 5. m a r c a. Iz Milana poročajo, da so prijeli ob meji nekega avstrijskega častnika, ki je risal italijanske utrdbe. — Zasedanje avstrijskega državnega zbora se začne 23. t. m. — Angleški kralj Edvard je došel danes v Paris. Jutri obišče francoskega predsednika.

D n e 6. m a r c a. Angleška poslanska zbornica je sprejela zakonski načrt, s katerim dobijo ženske volilno pravico. — Med staro- in mladočehi v Pragi je nastal hud razpor vsled tega, ker so staročehi nasprotovali kandidaturi župana Grosa. Dosedaj je bil med obema strankama sklenjen kompromis. — Danes je avstrijska eskadra zapustila Malto in je odjadrala proti Barceloni. — Vojni odsek ima 11. t. m. sejo pod predsedstvom poslanca Pogačnika. Na dnevnem redu je: Delitev podpor družinam rezervistov, ki so pri orožni vaji.

D n e 7. m a r c a: Istrski deželni zbor se bo sešel h kratkemu zasedanju dne 14. t. m., da reši volilno preosnovo. — Dne 22. t. m. ima društvo katoliških čeških kmetov na Moravskem v Brni občni zbor. — Kitajski carinski urad je zaplenil neki japonski trgovski parnik. Japonska vlada zahteva parnik nazaj in ker ga Kitajska noče izročiti, nastal je med obema državama prepirček, ki pa, tako vsaj upamo, ne bo imel nikakih posledic.

D n e 9. m a r c a: Finančni minister namerava upeljati transportni davek (davek za prevažanje). Znašal bi na leto okoli 70 milijonov. — Nemški cesar obišče med potom na Krf italijanskega kralja. Sestala se bosta v Benetkah. — Avstrijska eskadra je došla v Barcelono. Španski kralj pride tudi v Barcelono, da si ogleda brodovje.

D n e 10. m a r c a. Iz Dunaja se poroča, da se bo zvišal davek na žganje za 40 kron pri hektolitru. — V St. Luisu v Severni Ameriki je zopet velika tovarna za izdelovanje vozov in livarna ustavila delo. Trideset tisoč delavcev je brez kruha. — Ogrska ženska društva so poslala k ministru Andrasyu odposlanstvo, da bi pri volilni preosnovi tudi ženske dobile volilno pravico. — V četrtek 12. t. m. se snide hrvatski sabor. V Zagrebu se je bati velikih demonstracij, zato bo imela vlada pripravljeno vojaštvo. Vse čaka z napetostjo, kaj bo. — Na Rumunskem zopet vre med kmeti. Z novo postavo niso zadovoljni, ker ni taka, kakor se jim je obljubila. Iz nekaterih krajev že prihajajo poročila o uporih. — Španski kralj Alfonz je danes došel v Bar-

---

jeđa in zapove, naj pridejo jutri vsa dekleta iz Brđovca okapat koruzo pri reki Krapini. Tah da ukazuje, da morajo priti vsa dekleta, ker so moški nemarni, potem pa njena hiša itak ne bi mogla poslati nobenega moškega delavca.

Janica odpelje takoj slepega očeta k Iliji v goste, sama pa pojde jutri v grad na delo.

Napočilo je jutro, da si ne moreš želeti lepšega. Deklice so že na njivi in okapajo koruzo. Kakor da gre za stavo, delajo marljivo ves dopoldan.

Nagibalo se je že blizu k poldnevu, ko prijaha proti njivi s Susjeda sam grajščak Tah, za njim pa Peter Bošnjak. Gospod jaha krog delavk in pride tudi do Janice; tu Peter zameži proti njemu z očesom in pokaže s prstom na njo. Tahu se divje zabliska oko. Ogleduje še nekaj časa krog po njivi, potem pa reče:

Delale ste dobro! Vem, da doma nimate kruha, zato boste danes obedovale v gradu!

V tem zazvoni v Brđovcu poldne. Deklice pomečejo motike na tla in se pobožno prekrižajo.

Tah zapove, naj gredo zdaj vse na Susjed. Veselo vržejo delavke motike na rame, pa hajd v imenu božjem!

Naobedovale so se, zopet je treba na delo. Po vrsti so šle skozi grajska vrata. Ko pride tudi Janica do vrat, stopi pred njo grajski sluga, rekoč, naj malo počaka, ker je milostljivi gospod vprašal za njo.

Janica se protivi, kaj neki če gospod z njo. Krepko zamahne z motiko nad njim, če bi se ji približal, a v istem hipu ji izvije drug hlapec motiko iz rok. Peter Bošnjak pa zapre pred njo s satanskim grohotom grajska vrata.

Kakor blisk ji vržejo črez glavo plahto, eden hlapec jo pograbi krog pasa in jo nese v gornji del grada, kjer je stanoval Tah. — — — — — — —

Iz sobe se je čul samo grozen krič na pomaganje. — — — — — — — — — — — —
— — — — — — — — — — — — —

Na večer je sedel Ilija za mizo, slepi Jurko pa se je stiskaval v kot in čakal na svojo Janico.

Naenkrat se začuje zunaj grozen, nenaraven smeh. Proti Ilijevi hiši leti Janica; lasje ji vihrajo v vetru, roke dviga in v enomer se grohoče — —

Jurkova Janica je znorela! — — —

Kata in Ilija priskočita k njej, slepi Jurko pa bolestno zastoka:

Janica! Moja Janica! Kaj ti je?

XIX.

„Zaklinjamo se pri krvi Kristusovi, da se maščujemo nad Tahom!“

Drugega dne Binkošti leta 1572. po noči je bilo. Tik Save blizu Zaprešiča v gostem vrbovju stoji zapuščen mlin. Vse naokrog je mirno, samo v mlinu se nekaj premika in moški glasovi se čujejo iz njega.

Ko bi šel pogledat, kdo je, bi videl, kako sedi v sredi na mlinskem kamnu naš stari znanec — Matija Gubec. Bled je, obraz mu je mračen, a čisto miren.

Poleg njega bi videl Ilijo Gregoriča, Gušetiča, Ivana Svrača, Matija Bistriča, Ivana Turkoviča in Pasanca — sami vrli kmetje iz raznih krajev lepega Zagorja, ki so se zbrali nocoj v tem samotnem in zapuščenem mlinu.

Bratje!, spregovori Matija Gubec, vi veste, zakaj smo se v tej tihi noči zbrali na razgovor, vi veste, kaj nas boli in peče. Osem let je že, kar napajamo z lastno krvjo našo domačo zemljo. Mučili smo se in potili, a sad naše muke in našega znoja nam ugrablja Tah! Ta krvolok nam je vzel žito, vino, živino, z eno besedo vse, kar smo imeli, in nas spravil na beraško palico. Koval nam je težke verige, stavil vislice, sekal našim bratom glave — samo sebi v zabavo!

Zatekli smo se k sodniji, a za kmeta tudi tam ni pravice. Bili smo pri banu, a ban ne drži obljube. V poslednjem zborovanju so gospoda sklenili, da nas mora sodnija preganjati in obešati kakor razbojnike in da nas morajo izobčiti iz krščanstva. In zdaj nas priganjajo, naj gremo zidat trdnjavo Ivanič, zdaj, ko je zemlji treba delavnih rok po dolgih letih lakote. — Pa vse to bi še človek prenesel; a da zasega v naše poštenje in kakor divja zver oskrunja naše žene in dekleta — to kriči v nebo za maščevanje!

Pri teh besedah skoči Gubec na noge, stisne orjaške pesti in oči mu zažare v pravični jezi.

Po vaseh, nadaljuje, jokajo osramočene deklice in edina podpora slepca Jurka je znorela! In nebesa, kakor da so se za nas zaprla! Za nas ni nikjer več pravice! Zato se vzdignimo kakor ena duša, eno srce, izvojskujmo in priborimo si sami, česar nam svet ne mara dati!

Vzdignimo se!, zaorijo vsi navzoči kmetje enoglasno.

Zakolnite se, da hočete stati drug poleg druzega, da se hočete maščevati nad samim zločincem!

(Dalje prihodnjič.)

celono in sprejel v avdijenci povdljnika avstrijske eskadre pri Barceloni, podadmirala Ciglerja.

Razne novice.

* **S finančne službe.** Imenovani so: Davčna oficijala Lud. Rizinsky in Jožef Boc za davčna oskrbnika v 9. čin. redu, davčna asistenta Franc Resnik in J. J. Drobnitsch za davčna oficijala.

* **Nevarno zbolel** je č. g. župnik v Kamnici Janez Wolf in so ga minoli torek prepeljali v Gradec v bolnišnico usmiljenih bratov. — Tudi č. g. Tomažič, dekan v Kozjem, se nahaja od minole nedelje v Gradcu, kjer ga morajo operirati na slepem črevesu. Želimo obema gospodoma, da se kmalo ozdravljena vrneta v domovino.

* **Volilna reforma.** S predlogom, ki ga je objavil naš pristaš v „Slov. Gosp." o volilni reformi za deželni zbor, smo zaprli liberalcem sapo. Uvideli so, da so na svojih šumnih shodih zagovarjali reformo, ki je daleč oddaljena od splošne in enake volilne pravice in ki bi Slovencem ne prinesla tega, kar želijo in po pravici zahtevajo. Samo volilna reforma, ki se ustvari za deželni zbor na podlagi državnozborskega volilnega reda, nam daje upanje, vsaj na nekoliko primerno zastopstvo. To kar želi Narodna stranka, želijo tudi Nemci, da nam z umetno razdelitvijo okrajev vzamejo nekatere mandate. Zavzemati se za isto ogrodje volilnega reda kakor Nemci, je naravnost narodno izdajstvo. In da se še naredi nova skupina, ki bo poostrila nasprotje med delodajalci in delavci, je samo v korist socialdemokracije. Narodna stranka s svojim nepremišljenim korakom olajšuje delo Nemcem in socialdemokratom.

* **Cvet** z gnojišča „Štajerčeve" vzgoje. Da naši bralci spoznajo, kako posurovijo ljudje, ki berejo slabe, nekrščanske časopise, objavimo tukaj pismo, ki ga je pisal nek „Štajerčev" pristaš, ki pa seveda ob potrebnem času tudi dela za Narodno stranko, enemu naših vrlih somišljenikov. Izpustili smo seveda imena. Pismo se glasi:

„Na klerikalca prismojenega in v rakovo pot idočega trotla V. H. Kakor ti je menda znano je bil jedne nedelje kmetski shod pri g. Mariniču in si tudi imel priložnost mene videti kako sem Linhartu ploskal. A ti Črni Brezverec si mene dal v Slov. Gosp. kot Anstreicherja Ja pa Moj ljubi Beraški capin L., jaz ti povem da Anstrejherji več služijo kakor ti ki si na tako lepo posestvo pripetlal. Imaš se namreč g. K. zahvaliti da imaš tako posestvo ki ti že v rakovo pot leze. Jaz bi te lehko dal v Našega priljubljenega Štajerca pa rajše tiste krajcarje zapijem kakor dabi takega prismojenega klerikalca notri deval. Sicer pa vedi da sem se jaz za Malerja izučil nepa za Anstrejherja. Anstreiherji ste vi črni Klerikalci na čelu vam Črni Srakoperji ki trape lovite in Zgago delate. Moj dragi L. rajši gledi na tvoje posestvo da nebo namesto gor dol šlo. to ti pišem jaz Štejerčev Zgodovinar ki stojim visoko na lojtri a vi pa v dreku. Zdravstvuj česi künšten pa vohaj gdo ti je pisal in beži dol k prismojenemu P. in mu pokaži tole pismo. Pište me vsi fkup v r . . vi Lačenbergerji. Heil!! Živijo!!!!! Heil und Sieg, die Windišen auf den Strik!!! ha! ha! ha!"

* **Stari pregovor,** da jabolko ne pade daleč od drevesa, se sedaj že uresničuje pri „Narodnem Listu". Odkar izhaja, je lagal svojim čitateljem. Ti so se tega kmalu naučili, in sedaj lažejo „Narodnemu Listu". V zadnji številki mora parkrat prositi svoje dopisnike, naj mu vsaj o lastnih pristaših ne poročajo debelih laži. To vam je družba!

* **Navadna vsebina** „Narodnega Lista." Zadnji „Narodni List" si privošči kar sedem župnikov in dva kaplana. Brez napadov na dr. Benkoviča bi list seveda ne mogel iziti, še dr. Povalej more biti imenovan; dr. Vrstovškek pa tokrat nima spomenika.

* **Sodna imenovanja.** Narodna stranka je zastopnica našega uradništva, ki je po večini liberalno. Za to bi bila sveta dolžnost Robleka in Ježovnika, da branita svoje varovance. Toda zadnja imenovanja so dokazala, da se ta dva moža nič ne brigata za svoje agitatorje po sodnih dvoranah. To čutita tudi „Domovina" in „Narodni List", in sta hotela v svoji zlobnosti navaliti krivdo na naše kmečke zastopnike. Toda ti so napad takoj zavrnili, češ, da jih liberalni uradniki vkljub prošnjam nočejo niti informirati o svojih željah. Omenjena lista sta si potem hotela pomagati z neumno lažjo o odkupnini za dr. Povaleja. Tudi to ni držalo! Za to pa bi bilo sedaj pošteno, ako bi rekla, krivda je na naših dveh poslancih! — No, pa bodimo odkriti! Sreča, da politična revčeka Roblek in Ježovnik nista imela svojih neveščih prstov zraven, imenovanja bi potem gotovo še slabše izpadla. Zadnja imenovanja je vodil dr. Ploj, a tudi o njem ne upajo liberalci črhniti besede.

* **Narodni stranki** je sreča tako mila, da se celo v tem resnem postnem času mora veseliti, seveda ne brez greha. Ohranila si je namreč še iz pustnega časa veselje nad zmago liberalizma v kranjskih mestih in trgih. Ko je izvedela o tej zmagi, ji je tako silno veselje polnilo srce, da se je bilo bati najhujšega, ako mu ne-bi bila dala takoj duška v brzojavni čestitki, ki jo je poslala kranjskim liberalcem. In tudi zadnji „Narodni List" v dolgem članku ne more prikriti svoje srčne radosti ob liberalni zmagi nad „brezdomovinskim, izdajalskim klerikalizmom". Sicer je bila zmaga neznansko klaverna, ponekod z 21 ali celo 12 glasovi večine, pridobljena z najgršimi sredstvi. Pa kaj to liberalcu mar? Samo da je zmaga, in liberalno srce se koplje v razkošnem veselju. „Narodni List" zopet kaže, da njegova stranka ni nič drugega nego kranjska veri in cerkvi sovražna liberalna stranka, ki se je oblekla v ovčjo obleko in hodi po ovinkih ter je vsled tega le še nepoštenejša nego starejša kranjska sestra. „Narodni List" se pri tej prilliki ne more premagati, da ne bi ponavljal laži o zvezi med kranjskimi klerikalci in med Nemci, ko je vendar dognano, da je sam Tavčar dobil v Ljubljani kakih 200 nemških glasov in da so tudi drugod liberalni Nemci glasovali za napredne kandidate. Zopet dokaz za to, da si liberalci raznih narodnosti v bratski slogi podajajo roke, ko se gre proti krščanstvu in poštenemu ljudskemu zastopstvu, „Narodni List" se tudi zgraža ljutim in naravnost gnusnim osebnim bojem v Ljubljani. Zgražanje je na mestu, toda obrniti se mora na prav naslov, namreč na naslov očeta štajerskega sineka, na naslov „Slovenskega Naroda". Satansko zlobnost in nesramnost tega lista v političnem boju posnemata in včasih tudi dosežeta goriška „Soča", „Narodni List" — to je klasična troperesnica političnega hinavstva, liberalno-nesramne lažnjivosti in strankarskega divjega sovraštva nasproti pristašem krščanske in vsled tega tudi prave ljudske stranke.

* **S. K. S. Z.** za Štajersko je imela v četrtek dne 5. marca odborovo sejo. Med drugim se je soglasno izrekla želja in obenem iskrena prošnja, naj tisti rodoljubi in tista društva, ki imajo več knjig, kakor jih potrebujejo, pošljejo take knjige, osobito vezane, osrednjemu odboru v Maribor, ki jih bo porabil za take kraje, kjer manjka prepotrebnega slovenskega berila. Objaviti je še tudi treba, da odbor priporoča tistim društvom, ki imajo več članov in kjer je večje zanimanje za naša zgodovinska in narodopisna vprašanja, naj si v to svrho naročijo časopis, ki ga izdaja zgodovinsko društvo v Mariboru.

* **Spomladne vojaške vaje** se vrše za III. armadni zbor sledeče: za pehoto in lovce, in sicer za rezerviste od 21. aprila do 3. maja, za nadomestne rezerviste od 4. do 16. in od 18. do 31. maja. Pri pijonirjih: Od 1. do 13. maja za rezerviste in za nadomestne rezerviste v Ptuju. Pri trenu (trenska divizija št. 3) od 1. do 13. in od 14. do 26. aprila. Pri saniteti: Pri oddelkih 7, 8, 9 13dnevne vaje od 1. do 15. aprila, 1. do 15. maja, 1. do 15. junija in od 1. julija naprej.

* **Razstava.** Kakor čujemo, se bo vršila od meseca aprila do junija 1909. l. na Dunaju v spomin na stoletnico zmage pri Aspernu 1809 velika vojaška razstava z naslovom „Nadvojvoda Karol in njegova doba". Pokroviteljstvo je prevzel nadvojvoda Friderik, vnuk nadvojvode Karla. Namerava se podati kolikor moči popolna slika razvitka naše slavne armade od leta 1770 do 1847. Zastopana pa ne bo samo armada v svoji celoti po svojih uniformah, slikah, orožju itd., ampak zastopane bodo posebno tudi tiste osebe, ki so se udeležile kakor si bodi bojev izza onih časov. Razume se, da bo na prvem mestu stal nadvojvoda Karol sam in ves cesarski dvor. Potem vojskovodje izza one dobe, pa tudi na častnike in druge vojake vseh stopenj in vrst se bo oziralo v spominih. Posebna pozornost se bo obračala na podobe iz vojaškega življenja na stvareh, ki se vsak dan in povsod rabijo, na primer na skadelicah, krožnikih, tobačnicah, pehljačah ali mahalih itd. Pripravljalni odbor razpošilja požive na vse strani in vabi ljudi vseh vrst, da naj porabijo to priložnost in razstavijo predmete (stvari) in rodbinske spomine, ki jih imajo. Najmanjši spomin, da se le vjema z razstavo, se hvaležno sprejme. Na odborov spomin se obračamo torej do svojih č. č. bralcev s prošnjo, da bi blagovolili podpirati to patrijotično podjetje s tem, da se marljivo in vneto udeleže te razstave. Vsa druga vprašanja naj se pošiljajo na naslov: „K. u. k. Heeresmuseum in Wien X.-2 Arsenal", kjer se dajejo vsakoršna druga pojasnila.

* **Tržne vesti.** Za seboj imamo zopet spremenb, poln teden. Zgubo pšenice in rži v ceni, približno 1 K, so zopet popravili in smo imeli v tem tednu najvišje cene. Ogrski špekulantje so zopet začeli vpiti, da v celi deželi ni več pšenice, da je pošla itd. Vsled zopet spreminjajočih se cen se kupčija nikakor ni oživila, ampak je jako mrtva. Kljub valovanja cen pšenice in rži se pa moka ne more premakniti, ker je kupčija zelo slaba. Ako že do sedaj mlini niso zadovoljni s konzumom, bodo odslej najbrže še menj, ker je nastopil post. Konzum sega le po moki za kruh, ki je pa jako draga, ker mlini nimajo zaloge v teh vrstah. Klajna moka je brez zanimanja, otrobi gredo bolje, cene neizpremenjene. — Svinjska mast nam je prinesla zadnji čas višje cene. Konzum je bil jako živahen in na trg se je prignalo malo živine, ki je istotako v ceni poskočila. Na zadnjem dunajskem trgu so bile cene svinj do 6 vin. na kg. višje. — Živina na Dunaju: Voli pitani ogrski 60.— do 89.—, drugi 75.— do 80.—, pitane krave 60.— do 68.—, biki 56.— do 70.— K za 100 kg žive teže. Svinje pitane 92 do 108, druge 76 do 104 vin. za 1 kg žive teže.

Mariborski okraj.

m **Shod Kmečke zveze.** V nedeljo dne 8. t. m. je prišlo dobro nad 100 mož na volilni shod S. K. Z. pri Sv. Jakobu v Slov. gor. Poročala sta gg. poslanca Roškar in Robič. V poldrugo-urnem govoru je pojasnjeval poslanec Roškar, kako se trudijo kmečki poslanci za olajšavo kmečkega bremena. Krepko in jasno je razvijal kmečki program. Pa je tudi odločno okregal hinavsko in pogubonosno delovanje mladih in neizkušenih liberalnih brglezov, ki za različnim grmovjem vsiljujejo slovenskemu kmetu svoje liberalne „viže." Deželni poslanec Robič je utemeljeval potrebo deželnozborske volilne preosnove, po kateri mora biti Slovencem zagotovljeno mesto deželnega odbornika, kakor tudi naj kmečka skupina dobi več poslancev, kakor dozdaj. Kaplan Bosina je govoril o kmečki samozavesti ter povdarjal, kako je nujno potrebno kmetu tudi politične izobrazbe, katere mu krati in zabranjuje ravno Narodni liberalizem. Sprejele so se resolucije: poslancema se izreče popolno zaupanje; ugovarja se odločno temu, da bi se odprle meje za uvoz tuje živine, zlasti iz Srbije; zahteva se direktna, tajna in enaka volilna pravica tudi za deželne zbore; shod tirja za slovensko ozemlje slovenske sodnike, oziroma uradnike. Shod je bil pomemben zlasti zato, ker so se marsikateremu dozdaj nevednemu odprle oči in je spoznal, da hoče Kmečka zveza vse dobromisleče zbrati v kmečki tabor.

m **Maribor.** Ljubljanski liberalci so priredili majhno veselico, da proslavljajo svojo Pirovo zmago pri zadnjih deželnozborskih volitvah. Sedaj beremo v „Slov. Narodu" brzojav, v katerem pozdravljajo zmago „Mariborski Slovenci." To je pa že vendar čudna predrznost! Kako more ta peščica mariborskih liberalčkov podpisati vse mariborske Slovence. To je liberalna baharija!

m **Kmetijska zadruga v Račjem.** Naša zadruga je bila do sedaj le bolj na papirju; ni bilo pravega življenja v njej, ker se ni nikdo zanimal za pravo zadružno delo. Radi tega tudi ni bilo nobenih vspehov, tudi nobenega pravega haska. Upamo, da se obrne kmalu stvar na boljše, in bode zadruga tudi okoličanom v blagor. Poprijel se je velevažne postojanke g. državni poslanec Pišek, ki hoče urediti zadrugo v pravem smislu, da bode vzor enakim zavodom. Zato pa je prvič potreba popraviti stare grehe, da se postavi zadruga na zdrava tla. Po prizadevanju poslanca Pišeka dobi zadruga od ministrstva 5000 kron podpore kot vstavnovnino, nadalje 3000 kron podpore za poplačanje dolgov in obresti in vsako leto skozi štiri leta po 2000 kron podpore, torej vsega skupaj 14.000 kron. Za to izdatno podporo od strani ministrstva se moramo zahvaliti le odločni zahtevi poslanca Pišeka, da mora ministrstvo podpirati tudi gospodarska podjetja, ki so v prid kmetom. Kmetje v obližju Račja, oklenite se z vnemo novoprerojene zadruge in delajte sami v zadružnem smislu; dobiček od tega lastnega dela bodete imeli le vi! Toraj na skupno delo!

m **Sv. Benedikt** v Slov. gor. Dne 6. t. m. so belo oblečena dekleta spremile k večnemu počitku Angelo Kocuvan, edino hčerko F. in M. Kocuvana v Trotkovi. Pokojnici naj bo zemljica lahka!

m **V Zerkovcih** priredi „Zgodovinsko društvo" v nedeljo dne 15. marca v gostilni g. Sela ob 3. uri popoldne poljudno predavanje o Zerkovcih v starodavnih časih. Govoril bo društveni tajnik dr. F. Kovačič.

m **Slov. kat. pol. društvo** za šentlenarski okraj priredi v nedeljo dne 15. t. m. politični shod pri Sv. Rupertu v Slov. gor. v stari šoli. Govori poslanec Roškar. Kmetje in pristaši Kmečke zveze, pridite v obilnem številu poslušat svojega državnega poslanca.

m **Pri Sv. Marjeti** ob Pesnici sta se dne 2. sušca poročila Konrad Maro, posestnik v Gačniku, župnija Jarenina, in Marija Bračko, posestnikova hči na Pesnici, občina Sv. Marjeta. Bilo srečno!

m **Slovanska Čitalnica v Mariboru** priredi v nedeljo dne 15. t. m. v mariborskem „Narodnem domu" veselo-igro ruskega pisatelja Gogola „Revizor". Začetek ob osmih zvečer.

m **Ruski narodni pevski zbor Dimitrija Slavjanskega Agrenjeva** nastopi v Mariboru dne 24. sušca. Kdor želi vabilo, naj se obrne na odbor „Slov. Čitalnice". Vstopnice se že prodajajo v tiskarni sv. Cirila in pri g. Burešu, urarju, Tegetthoffova cesta 33, kjer sta na ogled tudi sliki tega ogromnega pevskega zbora (45 pevcev in pevk).

m **Sv. Ropert v Slov. goricah.** Naš g. župnik so darovali tukajšnemu „Bralnemu društvu" nad 30 lepih raznovrstnih knjig, zakar se jim v imenu odbora zahvaljuje — knjižničar.

m **Zahvala.** Vsem čč. gg. rodoljubom, ki so nam v naši zadevi šli tako prijateljski na roko, izrekamo tem potom našo najiskrenejše zahvalo. Franc Cetl, Franjo Roškar, Jakob Vakaj.

Ptujski okraj.

p **Sv. Urban** pri Ptuju. Na „Stajerčev" dopis z dne 16. febr. 1908, štev. 7, poslano od g. poštarja Marinča, sledeče: Gospod poštar Marinič se huduje, ker je „Slov. Gospodar" že parkrat omenil naše vzorno poštno dostavljanje, in imenuje vse tiste, kateri so se kdaj brigali za redno pošto, zakotno bando, katere skupno imenuje nesramne smrkavce. Tako poštar Marinič. Vprašanje pa je, ako je bilo vse v redu pri pošti, ker je vseh desetero občinskih predstojnikov prosilo za poštnega pota. Ali se spominjate besed tačasnega predstojnika Trnovskega vrha v gostilni Marinič, ko ste imeli ž njimi sestanek,